ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਮਗਰੀ ਅੰਕ
੨੦੫੫

ਪੈਂਤੀਸ ਅਖਰੀ

ਕਵੀ ਬਾਬਾ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬਾਬਾ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੇ ਉਘੇ ਕਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖੇ। ਪੈਂਤੀਸ ਅੱਖਰੀ ਉਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਚਨਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ। - ਸੰਪਾਦਕ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚੇ ਅਗੇ ਅਰਜ ਮੇਰੀ,
ਸੁਣਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਗੋਵਿੰਦ ਹੈਂ ਤੂੰ।
ਤੂੰਹੀਂ ਮਾਣਸਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇਵ ਕੀਤੇ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕਰਿੰਦ ਹੈਂ ਤੂੰ।
ਤੂੰਹੀ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਵਿਚ ਖੇਲ ਕੀਤਾ,
ਕਰਨਹਾਰ ਅਪਾਰ ਗੋਵਿੰਦ ਹੈਂ ਤੂੰ।
ਅਰਜ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘਾ,
ਸਰਨ ਪਿਆਂ ਦੀ ਲਾਜ ਰਖਿੰਦ ਹੈਂ ਤੂੰ।
ਓਅੰਕਾਰ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਤੇਰਾ,
ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਾਪ ਜਪਾਇਆ ਹੈ।
ਅੰਗਦ ਅਮਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤੇ ਆਦਿ ਸੁਣਕੇ,
ਅਰਜਨ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ।
ਹਰੀਰਾਇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੌਮੇ,
ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸੁਣਾਇਕੇ ਜੀ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ ਹੈ।

ਅਗੇ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਸਿਮਰੋ,
ਜਿਹੜਾ ਗਿਯਾਰਮਾ ਗੁਰੂ ਜਰੂਰ ਹੋਇਆ।
ਗੁਰੂ ਬਾਰ੍ਹਮਾਂ ਹੈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸੋਈ,
ਜੀ ਦੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਹਜੂਰ ਹੋਇਆ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੇ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ,
ਜੇਹੜਾ ਵਿਚ ਦ੍ਰਗਾਹਿ ਮਨਜੂਰ ਹੋਇਆ।
ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਮਕਾਨ ਕੀਤਾ,
ਦੁਖ ਦਰਦ ਜਹਾਨ ਦਾ ਦੂਰ ਹੋਇਆ।
ਇਕ ਨਗਰ ਭੈਣੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ,
ਜਿਥੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਟਲ ਹੋਸੀ।
ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕੀਤਾ,
ਵੱਡਾ ਕੌਮ ਮਲੇਛ ਨੂੰ ਸਲ ਹੋਸੀ।
ਮਦਤ ਗਊ ਦੀ ਹੈ ਬੈਰੀ ਬੁਚੜਾਂ ਦਾ,
ਸਚੇ ਖੰਡ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਘਲ ਹੋਸੀ।
ਤੁਰਕ ਰੜਕਦੇ ਨੇਤ੍ਰੀਂ ਮਿਰਚ ਵਾਂਗੂੰ,
ਦਰਦ ਗਊ ਦਾ ਨਾ ਜਦੋਂ ਝਲ ਹੋਸੀ।

ਸਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚੇ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰੀਏ,
ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੀਤੇ।
ਕਰੋ ਬੰਦਗੀ ਧਰਮ ਦੀ ਤੇਗ ਚਕੋ,
ਇਹਨਾਂ ਬੁਚੜਾਂ ਲੋਕ ਭਰਿਸ਼ਟ ਕੀਤੇ।
ਧਰਮ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੂਰ ਕਰਿਆ,
ਤੁਰਕਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨਿਸ਼ਟਿ ਕੀਤੇ।
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰੀਏ,
ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਹੋਵੇ ਜਿਦੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੀਤੇ।

ਹਾਹਾ ਹਦ ਮਲੇਛ ਨੇ ਤੋੜ ਦਿਤੀ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਵਡੀ ਰੋਸ ਹੋਈ।
ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇ ਜੋ,
ਵਡੀ ਧਰਮ ਦੀ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਹੋਈ।
ਛੁਰੀ ਗਊ ਉਤੇ ਵਗੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ,
ਹਿੰਦੂ ਕਰੇ ਨਾਂਹੀ ਅਫਸੋਸ ਕੋਈ।
ਭੰਨੋ ਠੀਕਰਾ ਤੁਰਕ ਦੇ ਬਾਰ ਜਾਕੇ,
ਸਾਨੂੰ ਮਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੋਸ਼ ਕੋਈ।

ਕੱਕਾ ਕੋਟਲੇ ਦਾ ਬੇਈਮਾਨ ਕਾਜੀ,
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਹੀ ਦਾ ਪੈਂਚ ਭਾਰੀ।
ਬਢੀ ਖੋਰ ਪਠਾਣਾ ਦਾ ਚੋਰ ਕਾਜੀ,
ਝੂਠੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਰੇ ਬਾਤ ਸਾਰੀ।
ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੁਣੀ ਮੀਆਂ,

ਤੈਨੂੰ ਹੋਊ ਦਰਗਾਹ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ।
ਕਾਜੀ ਦੇਤ ਗਾਲਾਂ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ,
ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ।
ਪਹਿਲੇ ਮਾਰ ਕਾਜੀ ਮਾਰੋ ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ,
ਧਰਮ ਹੇਤ ਮਰਨਾ ਮਰੋ ਇਕ ਵਾਰੀ।

ਖੱਖਾ ਖਾਲਸੇ ਬੈਠ ਸਲਾਹਿ ਕੀਤੀ,
ਲਿਖਣ ਚਿਠੀਆਂ ਨਾਲ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ।
ਅਸੀ ਧਰਮ ਉਤੇ ਤੇਗ ਚਕਣੀ ਹੈ,
ਧਰਮ ਰਖਦੇ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਈਆਂ ਦੇ।
ਹਿੰਦੂ ਕੋਈ ਨਾ ਏਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇ,
ਅਸੀਂ ਕਟਣੇ ਮੂੰਡ ਕਸਾਈਆਂ ਦੇ।
ਜਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰਦਾਰ ਜਗੀਰ ਵਾਲੇ,
ਤਹਾਂ ਚਿਠੀਆਂ ਲਿਖ ਪੁਚਾਈਆਂ ਦੇ।

ਗਗਾ ਗੁਰੂ ਸਚੇ ਅਗੋ ਜਾਇਕੇ ਜੀ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ ਹੋਈ।
ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਤੇਗ ਫੜੀਏ।
ਬੁਚੜ ਮਾਰਨੇ ਦੀ ਵਡੀ ਗਰਜ ਹੋਈ।
ਧਰਮ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ,
ਅਸੀਂ ਸੋਚੀ ਏ ਬਾਤ ਅਚਰਜ ਹੋਈ।
ਮਿਹਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਦੇਵੋ,
ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਬਰਜਿਓ ਈ।

ਘੱਘਾ ਘੂਰ ਆਖੇ ਗੁਰੂ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਦੇਵੋ ਤੋਰ ਭਾਈ।
ਜੇਹੜੇ ਕਰਨ ਸੋਈ ਭਰਨ ਖਾਲਸੇ ਜੀ,

ਹੈਸੀ ਕੌਮ ਮਲੇਸ਼ ਦਾ ਜੋਰ ਭਾਈ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਖਣ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ,
ਕੋਈ ਛੇੜ ਨਾ ਛੇੜਿਓ ਹੋਰ ਭਾਈ।

ਙੰਙਾ ਙੁਰੂ ਅਗੇ ਸਿੰਘਾਂ ਅਰਜ ਕੀਤੀ,
ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇਕੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇ ਸਾਨੂੰ।
ਗੋਲਾ ਦਾਰੂ ਦਾ ਸਿਟਕੇ ਕੰਨ ਬਾਣੀ,
ਦਿਤੀ ਅਗ ਅਗੰਮ ਦੀ ਲਾਇ ਸਾਨੂੰ।
ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੇ ਵਿਛੜੇ ਮੇਲ ਦਿਤੇ,
ਚਾਰ ਅਖਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਇ ਸਾਨੂੰ।
ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਕੀਤੀ ਅਰਜ ਖਾਲਸੇ ਨੇ,
ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇਕੇ ਬਖਸ਼ ਰਜਾਇ ਸਾਨੂੰ।

ਚੱਚਾ ਚੁਪ ਹੋਏ ਅਗੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ,
ਗੁਰੂ ਦੂਸਰਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇ ਦਿਤਾ।
ਐਸ ਬਖਤ ਕਬਖਤ ਈ ਛੇੜ ਛੇੜੋ,
ਤੁਸੀਂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੰਮ ਬਧਾਇ ਦਿਤਾ।
ਸਾਰੇ ਖਾਲਸੇ ਉਠਕੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ,
ਤੁਰਕਾਂ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਧਰਮ ਗਵਾਇ ਦਿਤਾ।
ਨੌਮੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸੀਸ ਲਗਾਇ ਦਿਲੀ,
ਧਰਮ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਫੇਰ ਰਖਾਇ ਦਿਤਾ।

ਛੱਛਾ ਛੇਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਖਾਲਸੇ ਨੇ,
ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਇਕ ਕਰਾਰ ਹੋਇਆ।
ਜੇਹੜਾ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਦਾ ਕਰੋ ਸੋਈ,
ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਤੀਜੀਵਾਰ ਹੋਇਆ।
ਦਸਮੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੇਹੜਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ,
ਬਚਨ ਅਸੀਆਂ ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਰ ਹੋਇਆ।
ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਹਥ ਹੈ ਡੋਰ ਸਾਡੀ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਸਭ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ।

ਜੱਜਾ ਜਿਗਰ ਕਰਕੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਆਖੇ,
ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਧਰਮ ਦਾ ਹਕ ਹੋਵੇ।
ਕਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਧਰਮ ਦੀ ਕਾਰ ਚਲੇ,
ਕਦੋਂ ਗਊ ਉਤੋਂ ਛੁਰੀ ਚਕ ਹੋਵੇ।
ਮਰੇ ਬਾਝ ਨ ਧਰਮ ਦੀ ਕਾਰ ਚਲੇ,
ਭਲਾ ਗਊ ਦਾ ਮੂਲ ਨਾ ਕਖ ਹੋਵੇ।
ਮਿਲੇ ਸਰਬ ਮਲੇਛ ਨ ਰਹੇ ਕੋਈ,
ਤਾਂਹੀ ਧਰਮ ਦੀ ਚਾਲ ਪਰਖ ਹੋਵੇ।

ਝੱਝਾ ਝੁੰਡ ਸੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ,
ਦਸਬੀਸ ਹਜਾਰ ਜੋ ਦਾਨਿਆਂ ਦਾ।
ਪੂਰਾ ਸਤ ਬੀਹਾਂ ਸਿੰਘ ਅਡ ਹੋਇਆ,
ਜੇਹੜਾ ਪੰਥ ਸੀ ਵਿਚ ਦਿਵਾਨਿਆਂ ਦਾ।
ਰੀਠੇ ਘੋਟ ਕੇ ਦੇਗ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ,
ਹੋਕਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਫੇਰ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਦਾ।
ਚੜੋ ਧਰਮ ਸ਼ਹੀਦ ਜਹਾਜ ਉਤੇ,
ਨਹੀਂ ਕੰਮ ਇਹ ਕੁਝ ਬਹਾਨਿਆਂ ਦਾ।

ਞੰਞਾ ਵਾਇ ਦਕੇ ਤੇ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਕੋਲੋਂ,
ਹਥ ਜੋੜ ਸਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਜੀ।
ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੀ ਤੇਗ ਫੜੀਏ,
ਸਿੰਘ ਮਰਨ ਤੇ ਮੂਲ ਨ ਸੰਗਦੇ ਜੀ।

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਉਣ ਸਾਰੇ,
ਕਮਰ ਕਸੇ ਲਗਾਇਕੇ ਜੰਗ ਦੇ ਜੀ।
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਕੂਚ ਹੋਇਆ,
ਵਾਂਗ ਛੁਟਿਆ ਕਟਕ ਪਤੰਗ ਦੇ ਜੀ।

ਟੈਕਾ ਟੁਰੇ ਸਾਰੇ ਡੇਰਾ ਕੂਚ ਕੀਤਾ,
ਰਬੋਂ ਜਾਇ ਪਹੁਚੇ ਨਹੀਂ ਡੇਰ ਕੀਤੀ।
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਅਗੇ ਸਿੰਘਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਕੀਤਾ,
ਘੋਟ ਰੀਠੜੇ ਦੇਗ ਬਣਾਇ ਪੀਤੀ।
ਕਮਰ ਕਸੇ ਲਾਇ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋਟਲੇ ਨੂੰ,
ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।
ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗਊ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇ,
ਅਗੇ ਸੁਣੋ ਜੋ ਖਾਲਸੇ ਨਾਲ ਬੀਤੀ।

ਠਠਾ ਠੌਰ ਤਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋਟਲੇ ਦੀ,
ਰਾਹਿ ਨਜਰ ਮਲੌਦ ਦੀ ਗਹਿਰ ਆਈ।
ਮਾਈ ਕਹੇ ਮਸਤਾਨੀ ਏਹ ਗਾਮ ਕੇਹੜਾ,
ਸਿੰਘ ਕਹਿਣ ਮਲੌਦ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਮਾਈ।
ਮਾਈ ਆਖਦੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ,
ਮਦਤ ਦੇਇ ਸਾਨੂੰ ਚਲੋ ਸ਼ਹਿਰ ਭਾਈ।
ਸਿੰਘ ਚਾਰ ਬੁਲਾਈ ਸੇ ਫਤੇ ਮਾਈ,
ਅਗੋਂ ਨਜਰ ਸੂਦਾਰ ਨੂੰ ਜਹਿਰ ਆਈ।

ਡਡਾ ਡਰੀਂ ਨਾਹੀਂ ਮਾਈ ਕਹੇ ਬਚਾ,
ਧਰਮ ਅਰਥ ਤੈਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ।
ਅਗੋਂ ਦੇਖ ਸੂਦਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ,
ਦੁਖੀ ਖਾਲਸਾ ਮੋੜ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ।
ਮਾਈ ਆਖਦੀ ਪੁਤ ਹੈ ਕੰਜਰੀ ਦਾ,
ਤਾਂਹੀਂ ਅਸਾਂ ਦਾ ਨਾਹੀਂ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ।
ਪਹਿਲੇ ਏਸ ਦੀ ਰੜਕ ਮੁਕਾਇ ਦੇਵੋ,
ਬਚਨ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।

ਢਢਾ ਢਾਹਿ ਮਲਾਓਦ ਨੂੰ ਲਾਇ ਦਿੰਦੇ,
ਜਦੋਂ ਚਿਤ ਸੂਦਾਰ ਦੇ ਖੋਟ ਹੋਈ।
ਇਕ ਰੋਕ ਆਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀਤੀ,
ਪਹਿਲੀ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਓਥੇ ਚੋਟ ਹੋਈ।
ਪਿਛੋਂ ਨਿਗਾ ਸੂਦਾਰ ਦੀ ਵਲ ਕੀਤੀ,
ਜਾਨ ਦੇਖਦੇ ਦੀ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਈ।
ਡਰਦੇ ਜਾਇ ਅੰਦਰ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਲੁਕਿਆ,
ਪਿਛੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਖਸੋਟ ਹੋਈ।

ਣਾਣਾ ਣੇਰੀਆਂ ਢਾਹਿ ਕੇ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ,
ਕਾਹਨੂੰ ਆਇ ਸੇ ਹਿੰਦ ਦੇ ਜੋਰ ਉਤੇ।
ਘੋੜੇ, ਦੋਮੇ ਤਲਵਾਰ ਸੀ ਹਥ ਆਈ,
ਚਲੋ ਚਲੀਏ ਪੈਣ ਨ ਹੋਰ ਕੁਤੇ।
ਕਿਹਾ ਫੇਰ ਸੂਦਾਰ ਨੇ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ,
ਮੁਕੇ ਮਾਰਕੇ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਤੋਰ ਘਤੇ।
ਮੂਜੀ ਜਾਨ ਬਚਾਇ ਕੇ ਨਠ ਗਿਆ,
ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਕੇਹੜੇ ਜੋਰ ਉਤੇ।
ਤਤਾ ਤੁਰੇ ਮਲੌਦ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ,
ਕਢਣ ਕਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਸੋਈ।
ਜਿਨਾਂ ਜਿੰਦ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇ ਇਕ ਪਾਸੇ,
ਜਾਵੇ ਦੂਸਰਾ ਛਡ ਬਹੀਰ ਕੋਈ।
ਜਿਨਾਂ ਵੈਲੀਆਂ ਵੈਲ ਦੀ ਲਈ ਸਿਖੀ,
ਗਏ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਛਡ ਸੀਰ ਓਈ।
ਸਿਧਾ ਕੋਟਲੇ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਚਾਰ ਬੀਹਾਂ,
ਰਾਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਘਤ ਬਹੀਰ ਸੋਈ।

ਥਥਾ ਥਾਇ ਸਿੰਘਾਂ ਡੇਰਾ ਜਾਇ ਕੀਤਾ,
ਸੁੰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਲਾਗ ਮਲੇਰ ਦੇ ਜੀ।
ਕਈ ਅਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦੇ,
ਕਈ ਆਣ ਮਿਲਦੇ ਨਾਲ ਡੇਰ ਦੇ ਜ਼ੀ।
ਸਿਖ ਆਖਦੇ ਕੋਟਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇਖੋ,
ਘੋੜੇ ਵਿਚ ਬਾਜਾਰ ਦੇ ਫੇਰਦੇ ਜੀ।
ਪਿਆ ਦਹਿਲ ਪਠਾਣਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਲੁਟੇ,
ਫੌਜ ਭਜ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਘੇਰਦੇ ਜੀ।

ਦਦਾ ਦਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਬਚਨ ਏਹੋ,
ਗਦੀ ਅਮਰ ਪਠਾਣਾਂ ਦਾ ਡਾਲ ਟੁਟੇ।
ਅਗੋਂ ਖਾਲਸੇ ਉਠਕੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ।
ਗੁਰੂ ਤੁਰਕ ਦੇ ਬੀ ਨੂੰ ਗਾਲ ਸੁਟੇ।
ਜਾਮਾ ਬਾਰ੍ਹਮਾਂ ਧਾਰਕੇ ਠਗ ਲੀਤੇ,
ਦਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਅਕਲ ਦੇ ਨਾਲ ਲੁਟੇ।
ਪਹਿਲੇ ਛੇੜ ਪਠਾਣਾਂ ਨੇ ਆਣ ਛੇੜੀ,
ਪਿਛੋਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਜ ਦੀ ਚਲ ਛੁਟੇ।

ਧਧਾ ਧਮਕ ਦਿਤੀ ਪਹਿਲੀ ਖਾਲਸੇ ਨੇ,
ਤੁਰਕ ਹੋਇਕੇ ਪੜ੍ਹਾ ਉਡ ਚਲੇ।
ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਈ,
ਲੁਕਣ ਦੇਣ ਨਾ ਮੂਲ ਜਮੀਨ ਝਲੇ।
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ,

ਬੀਜ ਤੁਰਕ ਦਾ ਚੁਗਣ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਘਲੇ।
ਤੁਸੀਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋਵੋ,
ਨੌਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਰਖਿਆ ਧਰਮ ਪਲੇ।

ਨਨਾ ਨਾਸ ਮਲੇਛ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ,
ਬਚੇ ਇਕ ਮੂਰ੍ਹੇ ਬੀਸ ਨਠਕੇ ਜੀ।
ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਛੌਹੀ ਸਫਾ ਜੰਗ ਚਕਰ,
ਕੋਈ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਮੁਕਾ ਬਟਕੇ ਜੀ।
ਕੋਈ ਮਾਰਦਾ ਡੋਲ ਉਭਾਰ ਕੇ ਤੇ,
ਕੋਈ ਸਿਟਦਾ ਤੁਰਕ ਨੂੰ ਫਟਕੇ ਜੀ।
ਮਦਤ ਕਰੀ ਮਲੇਛ ਦੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ,
ਸਿੰਘ ਬੀਜ ਦੇਂਦੇ ਨਹੀਂ ਪਟਕੇ ਜੀ।

ਪਪਾ ਪਾਰ ਹੋਏ ਜੂਹਿ ਕੋਟਲੇ ਦੀ,
ਪਿਛੋ ਫੌਜ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ ਮਗਰ ਹੋਈ।
ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਸੇਲਾ ਤਲਵਾਰ ਨੇਜਾ,
ਮਦਤ ਤੁਰਕ ਮਲੇਸ਼ ਦੀ ਜਬਰ ਹੋਈ।
ਇਕ ਤੁਰਕ ਨੇ ਹਥ ਦਿਖਾਲ ਦਿਤੇ,
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਤੁਰਕ ਦੀ ਅਜਰ ਹੋਈ।
ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦਿਤਾ ਜੋਰ ਖਾਲਸੇ ਨੇ,
ਤੁਰਕ ਨਠ ਆਏ ਸ਼ਹਿਰ ਖਬਰ ਹੋਈ।

ਫਫਾ ਫੌਜ ਸਾਰੀ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਦੀ,
ਰੜ ਚਲਕੇ ਤੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਆਈ।
ਹੋਈ ਮੁਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਖਾਲਸੇ ਨੇ,
ਕੀਤਾ ਬੁਰਾ ਪਠਾਣਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਭਾਈ।
ਬੇਈਮਾਨ ਚੰਡਾਲ ਦੀ ਤੁਖਮ ਆਖੇ,
ਫੜਾਂ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਜਾਈ।
ਲਵਾਂ ਜਾਇ ਇਨਾਮ ਫਰੰਗੀਆਂ ਤੋਂ,
ਰਾਜੇ ਦੇਣ ਮੈਨੂੰ ਧਨ ਮਾਲ ਕਾਈ।

ਬਬਾ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਰੇ,
ਰੜ ਵਿਚ ਸੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਚੰਗੇ।
ਓਸ ਨਗਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਠਹਿਰ ਭਾਰੀ,
ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਸ਼ਹੀਦ ਸੇ ਨਾਮ ਰੰਗੇ।
ਦਿਤੀ ਮੁਕਬਰਾਂ ਨੇ ਖਬਰ ਸ਼ੇਰ ਪੁਰ ਨੂੰ,
ਸਿੰਘ ਕਰਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੰਗੇ।
ਠਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਬਾਤ ਨਾ ਚਿਤ ਲਗੇ,
ਬੇਈਮਾਨ ਨਾ ਬੋਲਣੋਂ ਮੂਲ ਸੰਗੇ।

ਭਭਾ ਭਜਨ ਦੇ ਸਿੰਘ ਹੈਂ ਕਰਨ ਬਾਲੇ,
ਮੁਕਬਰ ਕੁਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੁਰਕਾਰ ਦਿਤੇ।
ਅਗੋਂ ਮੁਕਬਰਾਂ ਵਾਸਤਾ ਬਹੁਤ ਪਾਇਆ,
ਠਾਣੇਦਾਰ ਆ ਕੇ ਸਿੰਘ ਢਾਲ ਦਿਤੇ।
ਸਿੰਘ ਕਹਿਣ ਇਤਬਾਰ ਨਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ,
ਠਾਣੇ ਨੇਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿਤੇ।
ਮਦਤ ਕਰਾਂ ਜੇ ਚਲੋ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ,
ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲ ਦਿਤੇ।

ਮਮਾ ਮਤ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ,
ਨਾਲ ਖਾਲਸੇ ਜੁਲਮ ਕਮਾਉਣ ਲਗੇ।
ਰੜੋਂ ਉਠਕੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਪੁਰ ਆਏ,
ਲੰਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਡੌਲ ਬਨਾਉਣ ਲਗੇ।
ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਇਕੇ ਲਾਉਣ ਬੇੜੀ,
ਮਿਠਾ ਬੋਲਕੇ ਚਿਤ ਚੁਰਾਉਣ ਲਗੇ।
ਹੋਇ ਹਿੰਦੂਓਂ ਤੁਰਕ ਮਲੇਛ ਸੋਈ,
ਧੋਖਾ ਖਾਲਸੇ ਨਾਲ ਕਮਾਉਣ ਲਗੇ।

ਯਯਾ ਯਾਣ ਕਾਣੇ ਮੁਸਲਮਾਣ ਹਿੰਦੂ,
ਅੰਨੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਮਾਉਣ ਲਗੇ।
ਸਿੰਘਾਂ ਗਊ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਉਜਰ ਕੀਤਾ,
ਬੈਰੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲਗੇ।
ਜਦੋਂ ਕੋਟਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪੁਚਾਏ ਦਿੰਦੇ,
ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਉਣ ਲਗੇ।
ਕੀਤੀ ਅਦਲ ਦੀ ਗਲ ਨ ਗੋਰਿਆਂ ਨੇ,
ਨਾਲ ਜੋਰ ਦੇ ਜੁਲਮ ਕਮਾਉਣ ਲਗੇ।
ਨਾਭੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਟਿਆਲੇ ਦੀ ਫੌਜ ਤਾਈਂ
ਨਾਮਧਾਰੀਏ ਸਿੰਘ ਸੁਣਾਉਣ ਲਗੇ।

ਰਾਰਾ ਰੰਗ ਬਟਾਏ ਕਿਉਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ,
ਤੁਸੀਂ ਸਿੰਘ ਸੂਦਾਰ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹੋ।
ਲਾਹਿ ਕਾਲੀਆਂ ਬਰਦੀਆਂ ਫੂਕ ਦੇਵੋ,
ਤੁਸੀਂ ਚਿਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੌਜ ਦੇ ਹੋ।
ਤੋਪਾਂ ਚਕੀ ਆਇ ਸਾਡੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ,
ਕਾਹਨੂੰ ਵਿਚ ਹਿੰਦ-ਰੈਣ ਦੇ ਖੋਜਦੇ ਹੋ।
ਪਛੋਤਾਓ ਮਲੇਛ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲਕੇ,
ਤੁਸੀਂ ਮਾਲਕੀ ਆਪਣੀ ਮੋਜ ਦੇ ਹੋ।

ਲਲਾ ਲਾਗ ਜਮਾਲ ਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੀ,
ਤੋਪਖਾਨਾ ਮਲੇਛਾਂ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਈ।
ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਮੋਹਰੇ ਬਤੀ ਲਾਇ ਦਿੰਦੇ,

ਪੁਠੀ ਕਲਾ ਦਾ ਗੇੜ ਮਰੋੜਿਆ ਈ।
ਸਿੰਘ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ,
ਮਹਾਰਾਂਜ ਤੇ ਮੁਖ ਨ ਮੋੜਿਆ ਈ।
ਪਕਾ ਰੋਗ ਮਲੇਛ ਨੂੰ ਲਾਇ ਦਿਤਾ,
ਧਰਮ ਰਖਣਾ ਗੁਰੂ ਨੇ ਲੋੜਿਆਈ।

ਵਵਾ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ਦੇ ਖਬਰ ਹੋਈ,
ਕਾਲਾ ਸੁਰਖ ਅਕਾਸ਼ ਦਾ ਰੰਗ ਹੋਇਆ।
ਸਾਲ ਉਨੀ ਸੈ ਠਾਈਆ ਬਰਤਿਆ ਸੀ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਜਦੋਂ ਜੰਗ ਹੋਇਆ।
ਕਈ ਮੁਕਬਰਾਂ ਸਿੰਘ ਫੜਾਇ ਦਿਤੇ,
ਸਿਦਕ ਕਈਆਂ ਦਾ ਅੰਗ ਤੇ ਭੰਗ ਹੋਇਆ।
ਕਈ ਨਵੇਂ ਵਹੀਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਏ,
ਕਈ ਹੋਣ ਦਾ ਚਿਤ ਤਰੰਗ ਹੋਇਆ।
ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੌਦਮੇਂ ਬਰਸ ਪਿਛੋਂ,
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਗ ਹੋਇਆ।

ੜਾੜਾ ੜਾੜ ਮਿਟਾਇਕੇ ਦੂਰ ਕੀਤੀ,
ਜਨਮ ਕਰਮ ਦਾ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇ ਦਿਤਾ।
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਕੇ ਤੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦ੍ਰ,
ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਚਲਾਇ ਦਿਤਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਾਇ ਕੇ ਜੀ,
ਨਰਕੀ ਜੀਵ ਬੈਕੁੰਠ ਪਹੁੰਚਾਇ ਦਿਤਾ।
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੀ,
ਜਮਡੰਡ ਤਰਾਸ ਮਿਟਾਇ ਦਿਤਾ।
ਨੰਗਲ ਵਡਾ ਪਖੋਵਾਲ ਪਾਸ ਮੇਰਾ।
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬੋਂ ਸੋਲਾਂ ਕੋਸ ਧਾਮ ਹੈ ਜੀ।
ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਤਾਬ ਹੈ ਸਿੰਘ ਭਾਈ,
ਨਾਮਾਂ ਬੰਸੀਆਂ ਦਾ ਸਾਡਾ ਜਾਮ ਹੈ ਜੀ।
ਸਾਲ ਉਨੀ ਸੈ ਵਿਚ ਬਤਾਲੀਏ ਦੇ,
ਅਸੀਂ ਪੁਛਿਆ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੀ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਗੈਰ ਅੰਧੇਰ ਸਾਰੇ,
ਓਧੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਹੈ ਜੀ।
ਰਾਮ ਸਿਘ ਲਭਾ ਗੁਰੂ ਭੁਲਿਆਂ ਨੂੰ,
ਮਿਲੀ ਸਚ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਮ ਹੈ ਜੀ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਜਿਨਾਂ ਕੀਤੀ,
ਬੇੜਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿੰਧ ਤੇ ਪਾਰ ਹੋਇਆ।
ਚਾਰ ਵਰਨ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਆਦਿ ਸਿਖੀ,
ਨਵਾਂ ਬੋਰੀਆਂ ਕੌਮ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ।
ਜੰਗੀ ਭਜਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੰਗੀਆਂ ਦੀ,
ਸੋ ਭੀ ਰੂਸ ਫਰੰਗ ਦਾ ਯਾਰ ਹੋਇਆ।
ਸ਼ਰਨ ਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਣਾਂ ਮਿਹਰਵਾਨਾਂ,
ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿੰਦਗੀ ਹਾਰ ਹੋਇਆ।
ਇਤਿਹਾ ਸ੍ਰੀ ਪੈਂਤੀਸ ਅਖਰੀਂ ਸੰਪੂਰਣੰ।

ਦੋਹਰਾ।

ਬੈੜਾ ਖਸੀ ਜੋ ਕਰੇ ਡੂਢੀ ਜਿਣਸ ਬਿਆਜ।
ਪੈਸਾ ਲੜਕੀ ਕਾ ਲਏ ਸਜਾ ਦੇਤ ਮਹਾਰਾਜ।

ਕਬਿਤ।

ਜੀਨੂੰ ਆਖਦੇ ਅਕਾਲ ਸੁਰਗ-ਲੋਕ ਤੇ ਪਿਆਲ,
ਸੋਈ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਗੁਪਾਲ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਹਾਉਂਦਾ।
ਜੇਹੜਾ ਸੁਣੀਂਦਾ ਸੀ ਦੂਰ ਸੋਈ ਦੇਖਿਆ ਹਜ਼ੂਰਿ
ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਉਤੇ ਬੂਰ ਪਉਣ ਛਿਨ ਮੇਂ ਹਟਾਉਂਦਾ।
ਕੀਤੀ ਧਰਤ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੋਈ ਹਾਂ ਲਚਾਰ,
ਮੈਨੂੰ ਦੇਣਾ ਜੀ ਦੀਦਾਰ ਭਾਰ ਚਕਿਆ ਨਹੀ ਜਾਉਂਦਾ।
ਸੁਣੀ ਅਰਜੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਮੰਨੀ ਸੋਈ
ਐਸਾ ਦੇਖਕੇ ਤਰਸ ਤਾਂ ਧਰਮ ਉਤੇ ਆਉਂਦਾ।
ਤੇਰੀ ਕਰੇ ਸੋ ਪਛਾਣ ਜੀਨੂੰ ਦੇਵੇਂ ਆਪ ਦਾਣ,
ਸਾਖ ਦਿੰਦੇ ਸੀ ਪੁਰਾਣ ਰਾਮ ਬਾਢੀ ਬੰਸ ਆਉਂਦਾ।
ਕੀਤਾ ਤੁਰਕ ਤੋਂ ਫਰਕ ਕਰੋ ਏਸਨੂੰ ਗਰਕ
ਦੇਖ ਗਊ ਦਾ ਤਰਸ ਤਾਂ ਫਰਕ ਦਿਲ ਜਾਉਂਦਾ।
ਸਿਧ ਜੋ ਚੁਰਾਸੀ ਨਵੇਂ ਨਾਥ ਤੇ ਬਵੰਜਾ ਬੀਰ
ਧਰਨ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਬੀਨ ਨਾਰਦ ਬਜਾਉਂਦਾ।
ਕਵਿ ਬਲਿਹਾਰੀ ਮੇਰੀ ਬੰਦਨਾ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ
ਉਤਾਰਾਂ ਮੇਂ ਉਤਾਰੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਾਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ੨।
ਸਿਖੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਨਧੜਕ ਬਧੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੜਕ
ਪੈਂਦੀ ਬਰਖ ਵਾਂਗੂ ਧਮਕ ਜਿਥੇ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲ ਗਾਉਂਦਾ।
ਕੜਾ ਕਛ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਣੇ ਕੇਸੀ ਇਸ਼ਨਾਨ
ਧਰਨਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਆਸਰਾ ਹਟਾਉਂਦਾ।
ਜੇਹੜੀ ਮੀਆਂ ਦੀ ਮਸੀਤ ਓਹਦੀ ਕਰਦੇ ਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ
ਛਡ ਪਥਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਦੇਹਰਾ ਸਚ ਦਾ ਬਣਾਉਂਦਾ
ਜਿਥੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਸਾਹਾ ਨਹੀਂ ਬਾਮਣਾ ਨੂੰ ਲਾਹਾ
ਘਰ ਹੋਵੇ ਜੇ ਸਕਤ ਮੇਲਾ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਲਾਉਂਦਾ। ।੩। ।
ਰੀਤ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਚਲਾਈ ਸੋਈ ਖਾਲਸੇ ਕਮਾਈ
ਪੇਸ਼ ਪੰਮਿਆਂ ਦੇ ਆਈ ਪਾਣੀ ਸਕਿਆਂ ਦਾ ਹਟਾਉਂਦਾ।
ਕਰਕੇ ਲੋਭ ਦਾ ਤਿਆਗ ਰਚਿਆ ਨਾਮ ਦਾ ਜਹਾਜ
ਉਤੇ ਚਾੜ ਚਾੜ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਲੈ ਲੰਘਾਉਂਦਾ।
ਰਸਤਾ ਦਸਿਆ ਸੁਖੈਨ ਹੋਈ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ
ਚੈਨ ਖੁਲੇ ਅੰਧਕਾਰ ਨੈਨ ਬੈਨ ਕੰਨ ਮੈਂ ਸੁਣਾਉਂਦਾ।
ਜੇਹੜੇ ਆਖਦੇ ਕਲਾਮ ਸੋਈ ਹੋਣਗੇ ਬਰਾਨ
ਸਾਰਾ ਦੇਖੂਗਾ ਜਹਾਨ ਕਵੀ ਕਹਿਕੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ। ।੪। ।